

Podwójna jakość produktów spożywczych na jednolitym rynku

wg stanu na 28.11.2017

MATERIAŁY OIDE

26 września 2017 Komisja Europejska opublikowała wytyczne dla państw członkowskich w sprawie stosowania unijnego prawa do produktów spożywczych o podwójnej jakości, czyli wprowadzanych do obrotu na jednolitym rynku pod tą samą marką lecz różniących się jakością w poszczególnych państwach członkowskich. W niniejszym opracowaniu omówiono toczące się obecnie prace nad zapobieganiem podwójnym standardom jakości żywności w UE.

Słowa kluczowe: polityka konsumencka, konsumpcja żywności, jakość produktu, informacja konsumencka

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
 - II. DOKUMENTY
 - III. STRONY INTERNETOWE
 - IV. PUBLIKACJE
-

I. WPROWADZENIE

W ostatnich latach w części „nowych” państw członkowskich (Chorwacja, Czechy, Słowacja, Węgry) ośrodki naukowe i instytucje publiczne przeprowadziły testy, których wyniki wykazały różnice w jakości produktów tej samej marki (znaku towarowego) i w identycznym opakowaniu, w zależności od tego, w którym kraju są one wprowadzane do obrotu (por. pkt 14).

Na problem podwójnych standardów żywności zwracał również uwagę Parlament Europejski w 2013 PE (por. pkt 8) oraz w maju 2017 komisje do spraw europejskich parlamentów Grupy Wyszehradzkiej (por. pkt 5). W lipcu 2017 wspólne oświadczenie w tej sprawie wydali szefowie rządów państw Grupy Wyszehradzkiej (por. pkt 3). W październiku 2017 problem podwójnych standardów jakości żywności był omawiany na szczycie konsumenckim w Bratysławie (por. pkt 13)

Marzec 2017 – Rada Europejska odnotowała decyzję KE (por. pkt 7), aby zająć się tą kwestią w ramach Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności (por. pkt 12).

Czerwiec 2017 – kwestią podwójnych standardów jakości żywności zajęła się Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów PE (por. pkt 4).

Wrzesień 2017 – w liście intencyjnym towarzyszącym orędziu o stanie Unii (por. pkt 2), przewodniczący KE J-C. Juncker, wśród inicjatyw które zostaną podjęte i/lub zakończone do końca 2018, zapowiedział pakiet „Nowy ład dla konsumentów” mający na celu ułatwienie koordynacji i skutecznego działania krajowych organów ochrony konsumentów na poziomie UE, w tym przyjęcie wytycznych interpretacyjnych prawa UE, które mają umożliwić zapobieganie podwójnym standardom jakości produktów.

26 września 2017 KE opublikowała zawiadomienie w sprawie stosowania prawa UE w zakresie żywności i ochrony konsumenta w odniesieniu produktów spożywczych różniących się jakością pomimo identycznego opakowania i marki (por. pkt 1).

W zawiadomieniu wskazano przepisy prawa UE, do których powinny się odnosić organy krajowe, analizując potencjalne przypadki podwójnych standardów jakości produktów, w tym rozporządzenie w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (por. pkt 9) oraz dyrektywę dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych (por. pkt 10). Na podstawie tych przepisów określono procedurę ustalania czy producenci nie naruszają prawa UE.

Równolegle KE poinformowała o innych działaniach i planach mających na celu zapobieganie podwójnym standardom jakości żywności (por. pkt 17), w tym o:

- spotkaniu Wspólnego Centrum Badawczego KE z przedstawicielami państw, w których przeprowadzono badania porównawcze nad jakością produktów (w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Polski, choć Polska nie przeprowadziła takich badań);
- utworzeniu w październiku 2017 sieci obejmującej przedstawicieli organów krajowych, organizacji konsumenckich i stowarzyszeń branżowych;
- zamiarze udostępnienia na początku 2018 wytycznych dotyczących zharmonizowanego podejścia do badań;
- pracach, prowadzonych w ramach Wspólnego Centrum Badawczego KE, nad metodyką, która ma udoskonalić badania porównujące produkty spożywcze; KE przekazała Centrum na ten cel 1 mln euro;
- przeznaczeniu 1 mln euro dla państw członkowskich na współfinansowanie krajowych projektów badawczych nad podwójnymi standardami jakości żywności.

II. DOKUMENTY

1. [Zawiadomienie Komisji w sprawie stosowania prawa UE w zakresie żywności i ochrony konsumenta w odniesieniu do kwestii związanych z podwójną jakością produktów – Szczególny przypadek żywności](#), 2017/C 327/01, Dz. Urz. UE 2017 C 327, s. 1
2. [Orędzie o stanie Unii 2017. List intencyjny do przewodniczącego Antonio Tajaniego i premiera Jüriego Ratasę](#), 13.09.2017
3. [Joint Statement on Dual Quality of Foodstuffs](#), oświadczenie szefów rządów państw Grupy Wyszehradzkiej, 19.07.2017
4. Protokoły z posiedzeń Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów z [21-22.06.2017](#) i [11-12.10.2017](#)
5. [Konkluzje spotkania Komisji Spraw Europejskich parlamentów Grupy Wyszehradzkiej \(V4\)](#), Bratysława, 21-23.05.2017
6. [Dokumenty w rejestrze Rady](#), kryterium wyszukiwania: Dual quality food stuffs
7. [Konkluzje przewodniczącego Rady Europejskiej](#), 09.03.2017, pkt 3
8. [Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 czerwca 2013 r. w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz konsumentów](#), P7_TA(2013)0239
9. [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń \[...\]](#), Dz. Urz. UE 2011 L 304, s. 18
10. [Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę \[...\]](#) („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”), Dz. Urz. 2005 L 149, s. 22

III. STRONY INTERNETOWE

11. [Dual quality food products: Commission guides Member States to better tackle unfair practices](#) – informacje na stronie internetowej KE [EN]
12. [Forum for a Better Functioning Food Supply Chain](#) [EN]

IV. PUBLIKACJE

13. [About dual quality at the Consumer Summit in Bratislava](#), informacja ze strony Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 16.10.2017.
14. [Dual quality of branded food products. Addressing a possible east-west divide](#), EP Briefing, June 2017
15. [European Commission guidelines on dual quality of branded food products](#), EP Briefing, November 2017
16. [Podwójna jakość produktów spożywczych: Komisja pomaga państwom członkowskim skuteczniej walczyć z nieuczciwymi praktykami](#) – komunikat prasowy KE, 26.09.2017
17. [Podwójna jakość produktów spożywczych. Nowe wytyczne dla państw członkowskich UE](#) – zestawienie informacji KE
18. [Podwójna jakość żywności](#) – materiały informacyjne KE do orędzia o stanie UE 2017